

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1380/2
Podgorica, 29.06.2023. godine

Na osnovu člana 40, 140, 141 i 143 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „Adria TV“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, jer je dana 29. maja, 31. maja i 1. juna 2023. godine, u okviru informativne emisije „Info plus“, omogućio prikriveno medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore koji su održani 11. juna 2023. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog emitovanja prikrivenog medijskog predstavljanja, što je zabranjeno članom 8 stav 1 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 11. juna 2023. godine („Sl. list Crne Gore“, br. 34/23).
3. Privredno društvo „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „Adria TV“, u okviru informativne emisije „Info plus“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije je izrekla emiteru opšteg televizijskog programa 'Adria TV' upozorenje zbog toga što je dana 29. maja, 31. maja i 1. juna 2023. godine, u okviru informativne emisije 'Info plus', omogućavao prikriveno medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore.“
4. Privredno društvo „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja.
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje televizijskog programa „Adria TV“, čiji je emiter privredno društvo „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), uočeno je da su dana 29. maja, 31. maja i 1. juna 2023. godine, emitovani sadržaji u kojima je vršeno medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore koji su održani 11. juna 2023. godine (Nalaz Sektora za monitoring br. 02-1380 od 06.06.2023. godine).

Imajući u vidu navedeno, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana čl. 4 st. 1 i 8 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 11. juna 2023. godine (u daljem tekstu: „Pravilnik“).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-1380/1 od 06.06.2023. godine).

U ostavljenom roku emiter nije dostavio traženo izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- medijsko predstavljanje se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima podnosioca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju (čl. 2 st. 3 Pravilnika);
- političko oglašavanje je radio ili televizijsko oglašavanje, sa ili bez finansijske nadoknade, kojim se preporučuje kandidat ili njegove aktivnosti, ideje ili politički stavovi (čl. 96a Zakona o elektronskim medijima i čl. 2 stav 4 Pravilnika).
- predstavljanje u okviru informativno-političkih programa ostvaruje se kroz debate, sučeljavanja, intervjue i druge posebne emisije, koje se emituju bez novčane ili druge nadoknade, isključivo posvećene predsjedničkim izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjima podnosioca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista (član 3 stav 2 Pravilnika).
- političko oglašavanje ostvaruje se u vidu besplatnih ili plaćenih oglasa, najava i izvještaja sa promotivnih skupova (član 3 stav 3 Pravilnika).
- političkim oglašavanjem će se smatrati i svi oblici medijskog predstavljanja iz stava 2 ovog člana, koji se ostvaruju uz novčanu ili drugu nadoknadu (član 3 stav 4 Pravilnika).
- članom 4 stav 1 Pravilnika propisano je da medijsko predstavljanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja, i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Parlamentarni izbori“.
- članom 8 stav 1 Pravilnika zabranjeno je prikriveno medijsko predstavljanje. Istim članom Pravilnika (stav 2) je propisano da emiteri mogu u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještavati o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa, funkcionera i kandidata, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike. Takođe je propisano (stav 3) da je emiter dužan da, u okviru takvih programskih sadržaja, prilikom izvještavanja, o aktuelnim događajima, radu državnih organa i funkcionera, kandidata i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na kandidata ili njegove aktivnosti, ideje ili političke stavove.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja i izjašnjenja emitera, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana 29.05.2023. godine u okviru informativnog sadržaja „*Info plus*“, u terminu od 18:03:45 do 18:10:56 (7 minuta 11 sekundi) emitovao medijsko predstavljanje podnosioca izborne liste za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 11. juna 2023. godine - „*Za budućnost Crne Gore (Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija Crne Gore, Radnička partija)*“. Opis sadržaja dat je u nastavku.

Gost informativnog sadržaja „*Info plus*“ bio je Marko Kovačević, potpisan i predstavljen kao Predsjednik opštine Nikšić. Od 18:07:53 emitovan je razgovor čiji je transkript dat u nastavku.

Voditelj: „*Ovo su više bila operativna pitanja, sad ćemo malo i političkih. Nalazite se na poslaničkoj listi u koaliciji 'Za budućnost Crne Gore'. Kakav izborni rezultat očekujete?*“

Kovačević: „*Pa mi smo skoro imali predsjedničke izbore, da tako kažem, na kojima smo mogli negdje da vidimo kakvi će to otprilike biti rezultati na ovim parlamentarnim izborima. Dakle, naš kandidat, gospodin Mandić, osvojio je nekih 20 posto. I to je, da tako kažem, neka polazna tačka i za našu koaliciju na ovim izborima i mislim da će naša koalicija sa programom koji ponudi, sa kampanjom koju bude vodila vjerovatno ostvariti i bolji rezultat od onog koji je ostvario...*“

Voditelj: „*Tako nije u sastavu kojem je bila, je li tako?*“

Kovačević: „Pa nije u sastavu u kojem je bila. Dakle, Demokratski front kao takav više ne postoji. I dalje postoji koalicija 'Za budućnost Crne Gore'. I mislim da zaista većina tih snaga i gro tih snaga se nalazi u našoj koaliciji.“

Voditelj: „Svjedoci smo da se u kampanji čuju brojna ekonomska obećanja. Koliko su ona, po Vašem mišljenju, zasnovana na nekim realnim osnovama recimo? Šta ekonomski program vaše koalicije čini drugačijim od ostalih?“

Kovačević: „Pa mogu da kažem da neki rezultati koji stoje iza nas, recimo kao lokalne samouprave ili iza menadžmenta Elektroprivrede Crne Gore, mogu negdje da daju jednu dozu sigurnosti u ono što mi predstavljamo kao naš politički program za ove izbore. Ono gdje smo se mi ključno bazirali kada su ovi izbori u pitanju, kada je naša kampanja u pitanju jeste na one ljude koji nisu zaposleni. Dakle, povećanje broja zaposlenih. I ono što je negdje nama osnovni cilj, naravno da je dobro poboljšavati položaj onih koji su već zaposleni i na tome ćemo raditi i tome ćemo davati podršku, ali ono što je osnovni problem Crne Gore i na primjer sjevera recimo jeste nezaposlenost. I to je ono što mi negdje nudimo pogotovo kroz program energetske efikasnosti, kroz solarne elektrane, gdje ljudi mogu da dobiju i besplatnu energiju, ali mogu da budu i investitori, preduzetnici. Dakle, da dobiju sopstveni izvor prihoda i ono što je novina u našem ekonomskom programu jeste da smo na jedan sasvim nov način tretirali i penzionere u Crnoj Gori, gdje smo kroz program kako Fond PIO treba da funkcioniše u budućnosti, da bude koinvestitor velikih energetskih projekata i tako dobije više novca. Kroz to poboljšavamo i položaj naših penzionera. Tako da kroz te segmente gdje Crna Gora najbolje stoji da tako kažemo, a to jeste energija, poboljšavamo položaj ljudi u smislu toga da oni postaju zaposleni, da je bolji položaj penzionera. I ono što iz svega toga proishodi. Evo mogu navesti Nikšić kao primjer, kada smo vratili Željezaru, vratili smo i brojno zemljište u okolini Željezare, gdje se nalaze neka nikšićka naselja i gdje smo sada novim planskim dokumentom koji treba da bude donešen planirali i brojne stambene objekte koje će graditi i Elektroprivreda i Opština Nikšić i brojne druge institucije. Gdje će naši zaposleni dobijati stanove, ali gdje ćemo te stanove nuditi po povoljnim uslovima mladim bračnim parovima, ali i drugim osjetljivim kategorijama u našem društvu.“

Emitovani sadržaj nije bio označen i odvojen od ostalih sadržaja kao medijsko predstavljanje.

2. Dana 31.05.2023. godine, takođe u okviru sadržaja „Info plus“, u terminu od 18:00:59 do 18:10:24 (9 minuta 25 sekundi) emitovano je medijsko predstavljanje podnosioca izborne liste za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 11. juna 2023. godine - „Za budućnost Crne Gore (Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija Crne Gore, Radnička partija)“. Opis sadržaja dat je u nastavku.

Gošća informativnog sadržaja „Info plus“ bila je Jelena Borovinić Bojović, potpisana i predstavljena kao Predsjednica skupštine Glavnog grada. Od 18:08:12 emitovan je razgovor čiji je transkript dat u nastavku.

Voditeljka: „Evo za kraj... 11. juna su parlamentarni izbori. Šta očekujete vi od tih izbora?“

Borovinić Bojović: „Jeste, tako je. Pa, ja sam više puta govorila da je model Glavnog grada, odnosno Podgorice, paradigma Crne Gore i da u suštini imamo situaciju u kojoj imamo jednu veliku heterogenost u lokalnoj vlasti. Dakle, 13 konstituenata su u lokalnoj vlasti što značajno doprinosi demokratizaciji procesa i jednoj atmosferi političkog jednog ambijenta koji je zaista povoljan i koji je za demokratiju veoma važan. Gdje imamo različita mišljenja iz različitih političkih profilacija, ali svakako zajedničke konstruktivne diskusije i zajedničke zaključke. Već smo i na prethodnim sjednicama skupštine mogli da vidimo... Ja sam se veoma potrudila da sada konačno imamo i prenos tih sjednica glavnog grada kojih do sada nismo imali. A nema boljeg načina da budu građani obaviješteni o tome šta se dešava, od direktnog prenosa jedne sjednice. Pa mi se čini da je taj model nekako primjenjiv. Zato sam to ispričala i na nivou same države gdje smatram da bi stvarno bilo veoma važno da svi pozovemo građane i građanke da obavezno izađu na izbore, da glasaju slobodno, svojom voljom, za onoga za koga oni smatraju da treba i da svakako ta nekadašnja parlamentarna većina zajedno sa rezultatima koje ćemo sada imati na izborima, bude jedan ozbiljan i nezaobilazan subjekt buduće Vlade, da ta Vlada negdje ima taj model koji je sličan modelu Podgorice gdje možemo da pokažemo da je i veliki broj, heterogeni broj, različitih političkih profilacija može da bude veoma konstruktivan i da značajno doprinese demokratizaciji Crne Gore, što je sada svima nama svakako osnovni cilj. Borba protiv organizovanog kriminala, korupcije, rješenje pitanja naravno pravosuđa i svakako ekonomske teme, kako bismo što brže i što bolje izašli iz političke krize u kojoj se Crna Gora

nalazila u prethodnom periodu i dosegli do onog nivoa koji se zove politička stabilnost kojoj sada zaista svi sigurno, sigurna sam, težimo."

Emitovani sadržaj nije bio označen i odvojen od ostalih sadržaja kao medijsko predstavljanje.

3. Dana 01.06.2023. godine takođe u okviru sadržaja „Info plus“, u terminu od 18:01:12 do 18:10:26 (9 minuta 14 sekundi) emitovano je medijsko predstavljanje podnosioca izborne liste za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 11. juna 2023. godine - „Za budućnost Crne Gore (Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija Crne Gore, Radnička partija)“. Opis sadržaja dat je u nastavku.

Gost informativnog sadržaja „Info plus“ bio je Milutin Đukanović, potpisan i predstavljen kao Predsjednik odbora direktora EPCG. Od 18:05:27 emitovan je razgovor čiji je transkript dat u nastavku.

Voditeljka: „*Bliže nam se parlamentarni izbori. Kakav ekonomski program nudi koalicija 'Za budućnost Crne Gore'?*“

Đukanović: „*Pa mi često kad pričamo o energetici, pogoitovo ja, mi kažemo da sve zavisi od političke stabilnosti. Da bi ove projekte iz oblasti energetike mogli da razvijamo mi zaista moramo da imamo i stabilnu vladu i stabilnu skupštinu i da jednostavno na najodgovornijim pozicijama imamo ljude koji su spremni da pokrenu Crnu Goru, koji znaju šta hoće. Mi danas imamo situaciju sa zakonima, da kad neko hoće da izgradi neki objekat, jednostavno je nemoguće poštovati sve zakone jer su zakoni kontradiktorni jedan drugom. Što se tiče osnovnih elemenata programa ekonomskog, koalicija 'Za budućnost Crne Gore', tu se prije svega misli na energetiku, misli se na saobraćajnu infrastrukturu i misli se na stanogradnju. Što se tiče energetike, nastavljanjem projekta 3000+... To u stvari zanči ponudu građanima da za određeni vremenski period, posle određenog vremenskog perioda dobije električnu energiju besplatno."*

Od 18:08:10 slijedi:

Đukanović: „*Strahovito je važno da građani 11. juna izaberu političke organizacije koje su stabilne, koje imaju dosta znanja i dosta iskustva i mislimo da bi predstavljalo jednu vrstu avanturizma ukoliko bi se podržale neke ličnosti koje nijesu dovoljno poznate Crnoj Gori. Da građani ne smiju da naprave tu grešku i vi znate i građani znaju da koalicija 'Za budućnost Crne Gore' je samostalna organizacija, ne zavisi od ambasada i ukoliko mi dobijemo glas mi ćemo realizovati ove projekte, radikalno ćemo povećati penzije. U narednom periodu, u periodu od četiri godine svakom građaninu Crne Gore koji je nezaposlen ponudićemo mu radno mjesto, a takođe i ovaj projekat iz oblasti stanogradnje, mislimo da će riješiti stambene probleme građana koji do sada nijesu uspjeli da riješe te stambene probleme. I sa koalicijom 'Za budućnost Crne Gore' građani su načisto..."*

Emitovani sadržaj nije bio označen i odvojen od ostalih sadržaja kao medijsko predstavljanje.

4. Uzimajući u obzir sadržinu analiziranih segmenata programa iz tačaka 1 do 3 može se zaključiti da je u okviru informativnog sadržaja „Info plus“ omogućeno upoznavanje javnosti sa idejama i mišljenjima predstavnika izbornih lista za parlamentarne izbore.
5. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještava o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa i funkcionera, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike (član 8 stav 2 Pravilnika). Međutim, emiter je dužan da, u okviru takvih programskih sadržaja, prilikom izvještavanja, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na kandidate i njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove. Nasuprot tome, predmetni segmenti programa direktno i u cjelini su omogućavali predstavljanje i promociju stavova i poruka predstavnika izbornih lista u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, što je u suprotnosti sa članom 8 Pravilnika, odnosno predstavlja prikriveno medijsko predstavljanje.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter prekršio član 8 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, okviru informativne emisije

„Info plus“, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Adria TV“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

Pripremila: Anastazija Perović *AP*

Odobrila: Jadranka Vojvodić *JV*